

תאריך עדכון: 2.10.15

שם הקורס: ידע, חברה, ותרבות חומרית

Knowledge, Society, and Material Culture

סוג הקורס: סמינר

היקף שעות: 2

סמסטר: שנתי

שנת לימודים: תשע"ו

א. מטרת הקורס

להכיר לתלמידי מחקר לתואר שני ושלישי בלימודי מדע טכנולוגיה וחברה (STS) סוגיות תיאורטיות הרלוונטיות למחקרם, שיכולות לשמש בסיס לניתוח מקרי מבחן או לפיתוח תיאורטי נוסף.

ב. תוכן הקורס

אנו רוכשים חלק ניכר מידיעותינו מעדותם של אחרים, ממוסדות האמונים על ייצור הידע, ומאמצעים טכנולוגיים המשמשים לחקירה, לעיבוד מידע, לאחסונו, ולשיתופו. התלות שלנו בטכנולוגיה להשגת ידיעה גדלה משמעותית עם התפתחותן העצומה של טכנולוגיות מחשב ורשת, המשמשות גם לארגון מחדש של יחסינו החברתיים. בעשורים האחרונים החלה להתגבש ההכרה בשדות שיח אקדמיים שונים שהדיונים התיאורטיים עד כה הזניחו את ההיבטים הטכנולוגיים של הידיעה האנושית בהקשר החברתי. על פי רוב, שדות שיח אלה מקיימים יחסים רופפים ביניהם, אם בכלל, אולם טמון בהם פוטנציאל להפריה הדדית, שאותו ננסה להוציא לפועל בקורס. נקיף את הדיונים השונים במבט משולב של פילוסופיה של המדע, פילוסופיה אנליטית של הטכנולוגיה, אפיסטמולוגיה חברתית, אפיסטמולוגיה כללית, ומדע טכנולוגיה וחברה, ונבחן כיצד יכולה להיראות מסגרת תיאורטית בת הגנה העוסקת בידע חברתי-טכנולוגי.

We acquire much of our knowledge from the testimony of others, from institutions that are in charge of the generation of knowledge, and from technological instruments, which are used for inquiry, processing, storing, and sharing information. Our dependence on technology for acquiring knowledge has significantly grown with the vast development of computer and network technologies, which are also used for reorganizing our social relations. In recent decades, it has become apparent in various fields of discourse that their respective theoretical debates have neglected the technological aspects of human knowledge in its social context. The relations between these fields of discourse, insofar as they exist, are usually loose. Nevertheless, they contain a potential for cross fertilization, which we will try to realize in the course. The course discussion will encompass an integrated outlook from philosophy of science, analytic philosophy of technology, social epistemology, general epistemology, and STS. We will examine what shape a defensible theoretical framework of socio-technological knowledge might take.

מהלך השיעורים: הוראה פרונטלית + דיון

חובות / דרישות / מטלות:

נוכחות והשתתפות פעילה בשיעורים; קריאה שוטפת משמעותית; כל סטודנט יציג 2 רפרטים של מאמר בתחילת אחד השיעורים, רפרט אחד בכל סמסטר, אורך הרפרט עד 15 דקות, והוא יציג את המאמר המיועד להצגה באותו שיעור; הגשת עבודת סיכום (כ-4,500 מילים) המכילה טיעון מחקרי מקורי. הציון הסופי יינתן כציון מספרי.

תוכנית הוראה מפורטת:

להלן מבנה הקורס, הכולל 25 מפגשים. מאמרי החובה לכל מפגש מופיעים מתחת לכל מפגש.

חטיבה א: ידיעה וטכנולוגיה

נכיר את הניתוח המסורתי בפילוסופיה של ידיעה כהאמנה מוצדקת ואמיתית, ואת מקצת הקשיים שהוא מעורר. נתחיל לבחון דרכים להמשיג ידע ממכשירים טכנולוגיים.

1. היכרות ומבוא

2. הניתוח המסורתי של ידיעה

חובה

Pritchard, Duncan. 2009. *Knowledge*. Ch. 1: Analysing Knowledge, 3-21. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

מאמר להצגה

Zagzebski, Linda. 1994. The Inescapability of Gettier Problems. *The Philosophical Quarterly* 44(174): 65-73.

3. תיאוריות מודליות של ידיעה

חובה

Pritchard, Duncan. 2009. *Knowledge*. Ch. 2: Anti-Luck Epistemology, 22-51. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

מאמר להצגה

Enoch, David, Levi Spectre & Talia Fisher. 2012. Statistical Evidence, Sensitivity, and the Legal Value of Knowledge. *Philosophy & Public Affairs* 40(3): 197-224.

4. ביקורת פמיניסטית של הפרויקט האנליטי

חובה

Code, Lorraine. 1993. Taking Subjectivity into Account. In *Feminist Epistemologies*, eds. Linda Alcoff and Elizabeth Potter, 15-48. New York: Routledge.

מאמר להצגה

Adam, Alison. 1998. *Artificial Knowing: Gender and the Thinking Machine*. Ch. 3: The Knowing Subject in AI, 69-98. London: Routledge.

5. ידע גשמי

חובה

Baird, Davis. 2004. *Thing Knowledge: A Philosophy of Scientific Instruments*. Ch. 6: Thing Knowledge, 113-144. Berkeley: University of California Press.

מאמר להצגה

Humphreys, Paul. 2009. Network Epistemology. *Episteme* 6(2): 221-229.

חטיבה ב: יסודות פילוסופיים של הצדקה אפיסטמית

בחטיבה זאת נכיר את התיאוריות המרכזיות באפיסטמולוגיה של הצדקה אפיסטמית ונבחן באיזו מידה הן מתאימות להמשגת הצדקה של ידע שאנו רוכשים מטכנולוגיה.

6. מסדתנות (Foundationalism)

חובה

Crumley, Jack S. II. 2009. *An Introduction to Epistemology*, 2nd ed. Ch. 4: Structure and Sources of Justification: Foundationalism, 107-132. Peterborough, ON: Broadview Press.

מאמר להצגה

Chisholm, Roderick M. 1964. The "Myth of the Given". In *Philosophy*, eds. Roderick M. Chisholm, Herbert Feigl, William K. Frankena, John Passmore, & Manley Thompson, 261-286. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

7. לכידנות (Coherentism)

חובה

Crumley, Jack S. II. 2009. *An Introduction to Epistemology*, 2nd ed. Ch. 5: Structure and Sources of Justification: Coherence Theory, 133-158. Peterborough, ON: Broadview Press.

מאמר להצגה

BonJour, Laurence. 1976. The Coherence Theory of Empirical Knowledge. *Philosophical Studies* 29: 281-312.

8. ראייתנות (Evidentialism)

חובה

Conee, Earl & Richard Feldman. 2004. Evidentialism (with afterward). In *Evidentialism: Essays in Epistemology*, 73-108. Oxford: OUP.

מאמר להצגה

Feldman, Richard. 2004. The Ethics of Belief. In *Evidentialism: Essays in Epistemology*, eds. Earl Conee and Richard Feldman, 167-196. Oxford: OUP.

9. מסדתנות, לכידנות, וידע ממכשירים

חובה

Chang, Hasok. 2004. *Inventing Temperature: Measurement and Scientific Progress*. Ch. 5: Measurement, Justification, and Scientific Progress, 220-234. New York: OUP.

מאמר להצגה

Lehrer, Keith. 1995. Knowledge and the Trustworthiness of Instruments. *The Monist* 78(2): 156-170.

10. מהימנתנות (Reliabilism) וידע ממכשירים

חובה

Goldman, Alvin. 2000. Telerobotic Knowledge: A Reliabilist Approach. In *The Robot in the Garden: Telerobotics and Telepistemology in the Age of the Internet*, 126-142. Cambridge, MA: MIT Press.

מאמר להצגה

Goldman, Alvin. 1979. What is Justified Belief. In *Justification and Knowledge*, ed. George S. Papas, 1-23. Dordrecht: Kluwer.

חטיבה ג: ידע מעדות וידע ממכשיר

מקור מרכזי לידיעה, שעליו יש כתיבה ענפה בדורות האחרונים הוא עדות. נכיר את הגישות המרכזיות השונות להמשגת ידיעה מעדות תוך מבט השוואתי לידיעה ממכשירים. נתמקד בתיאוריה המבוזרת של הצדקה אפיסטמית של סנפורד גולדברג ובמידת הישימות שלה לידע עדותי ולידע מכשירי.

11. ידיעה מעדות

חובה

Gelfert, Axel. 2014. *A Critical Introduction to Testimony*. Ch. 5: Reductionism and Anti Reductionism, 95-124. London: Bloomsbury.

מאמר להצגה

יום, דיוויד. 2008. **מחקר בדבר בינת האדם**. פרק י: על הנסים, 131-154. תרגום: גיא אלגת. תל אביב: רסלינג.

12. מהימנתנות תהליך מורחבת (Extended Process Reliabilism)

חובה

Goldberg, Sanford. 2010. *Relying on Others: An Essay in Epistemology*. Ch. 4: Epistemic Reliance and the Extendedness Hypothesis, 79-104. Oxford: Oxford University Press.

מאמר להצגה

Goldberg, Sanford. 2010. *Relying on Others: An Essay in Epistemology*. Ch. 5: Objections to Extended Reliability (excerpt), 106-127. Oxford: Oxford University Press.

13. מהימנתנות תהליך מורחבת ידע מכשירי

חובה

Goldberg, Sanford. 2012. Epistemic Extendedness, Testimony, and the Epistemology of Instrument-Based Belief. *Philosophical Explorations* 15(2): 181-197.

מאמר להצגה

Lynch, Michael P. 2014. Neuromedia, Extended Knowledge and Understanding. *Philosophical Issues* 24(1): 299-313.

14. אמון בעדות ובטכנולוגיה

חובה

Nickel, Philip. 2013. Trust in Technological Systems. In *Norms in Technology*, eds. M. J. de Vries et al., 223-237. Dordrecht: Springer.

מאמר להצגה

Gelfert, Axel. 2014. *A Critical Introduction to Testimony*. Ch. 5: Trust and Assurance, 163-178. London: Bloomsbury.

15. תזת הקוגניציה המורחבת

חובה

Pritchard, Duncan. 2010. Cognitive Ability and the Extended Cognition Thesis. *Synthese* 175(S1): 133-151.

מאמר להצגה

Clark, Andy. 2015. What 'Extended Me' Knows. *Synthese*, in press.

16. ידע יכולת

חובה

Norström, Per. 2015. Knowing How, Knowing That, Knowing Technology. *Philosophy and Technology* 28(4): 553-565.

Hetherington, Stephen. 2015. Technological Knowledge-That as Knowledge-How: a Comment. *Philosophy and Technology* 28(4): 567-572.

מאמר להצגה

Stanley, Jason. 2011. Knowing (How). *Noûs* 45(2): 207-238.

17. ידע ממכשירים – תיאורית היכולות המבוזרות

חובה

Record, Isaac and Boaz Miller. Unpublished Manuscript. Knowledge from Instruments.

מאמר להצגה

Rothbart, Daniel & Suzanne W. Slayden. 1994. The Epistemology of a Spectrometer. *Philosophy of Science* 61(1): 25-38.

חטיבה ד: ידע חברתי ותרבות חומרית

בניגוד לפילוסופיה האנליטית, שנסקרה עד כה בקורס וממשיגה ידיעה כהאמנה מוצדקת ואמיתית, תיאורית הידיעה הדומיננטית ב-STS היא של ידיעה כהבניה חברתית, כלומר: כסוג של הסכמה בקהילה. לא ברור מה מעמדה של הטכנולוגיה במסגרת מושגית זו. החטיבה זו תתמקד בגישות תיאורטיות ב-STS המנסות לשלב בין מרכיבים חברתיים ומרכיבים חומריים ביחס לתפקידם בכינון הידע.

18. מריבת ההשתפנות ב-STS

חובה

Collins, Harry, H. and Steven Yearley. 1992. Epistemological Chicken. In *Science as Practice and Culture*, edited by Andrew Pickering, 301-326. Chicago: University of Chicago Press.

Callon, Michel and Bruno Latour. 1992. Don't Throw the Baby Out with the Bath School! In *Science as Practice and Culture*, edited by Andrew Pickering, 343-368. Chicago: University of Chicago Press.

מאמר להצגה

Woolgar, Steve. 1992. Some Remarks about Positionism. In *Science as Practice and Culture*, edited by Andrew Pickering, 327-342. Chicago: University of Chicago Press.

19. המפנה האונטולוגי ב-STS

חובה

Woolgar, Steve & Javier Lezaun. 2013. The Wrong Bin Bag: A Turn to Ontology in Science and Technology Studies? *Social Studies of Science* 43(3): 321-340.

Woolgar, Steve & Javier Lezaun. 2015. Missing the (Question) Mark? What Is a Turn to Ontology? *Social Studies of Science* 45(3): 462-467.

מאמר להצגה

Aspers, Patrik. 2015. Performing Ontology. *Social Studies of Science* 45(3): 449-453.

20. תרבות אפיסטמיות כתליד אנושי-טכנולוגי

חובה

Giere, Ronald N. 2004. The Problem of Agency in Scientific Distributed Cognitive Systems. *Journal of Cognition and Culture* 4(3-4): 759-774.

מאמר להצגה

Knorr-Cetina, Karin. 1999. *Epistemic Cultures: How the Sciences Make Knowledge*. Ch. 7: HEP Experiments as Post-Traditional Communitarian Structures, 158-191. Chicago: University of Chicago Press.

21. ידע סמוי

חובה

Collins, Harry M. 2001. Tacit Knowledge, Trust and the Q of Sapphire. *Social Studies of Science* 31(1): 71-85.

מאמר להצגה

Turner, Stephen. 2012. Making the Tacit Explicit. *Journal for the Theory of Social Behaviour* 42(4): 385-402.

חטיבה ד: טכנולוגיה ואתיקה

נעבור לדון בהשלכות העומק האתיות של התמות שבהן עסקנו בדגש על פיתוח תיאורטי שלהן.

22. תשתית תיאורטית של אתיקה של טכנולוגיה

חובה

Jonas, Hans. 1973. Technology and Responsibility: Reflections on the New Tasks of Ethics. *Social Research* 40(1): 31-54.

מאמר להצגה

Moor, James H. 1985. What Is Computer Ethics? *Metaphilosophy* 16(4): 266-175.

23. הממדים האפיסטמיים של האתיקה

חובה

Magnani, Lorenzo. 2007. *Morality in a Technological World: Knowledge as Duty*. Ch. 4: Knowledge as Duty: Cyberprivacy, 93-127. Cambridge: CUP.

מאמר להצגה

Matthias, Andreas. 2015. Robot Lies in Health Care: When Is Deception Morally Permissible? *Kennedy Institute of Ethics Journal* 25(2): 162-169.

24. מחשבים ונשיאה באחריות

חובה

Kuflik, Arthur. 1999. Computers in Control: Rational Transfer of Authority or Irresponsible Abdication of Autonomy? *Ethics and Information Technology* 1: 173-184.

מאמר להצגה

ניסנבאום, הלך. 1994. אינני אשם, אינני אשם: מיחשוב ונשיאה באחריות. מעשה חושב כ"א(4) : 4-12.

25. טכנולוגיה וערכים

חובה

Flanagan, Mary, Daniel C. Howe & Helen Nissenbaum. 2007. Embodying Values in Technology: Theory and Practice. In *Information Technology and Moral Philosophy*, eds. Jeroen van den Hoven and John Weckert, 322-353. Cambridge: CUP.

מאמר להצגה

Friedman, Batya & Helen Nissenbaum. 1996. Bias in Computer Systems. *ACM Transactions on Information Systems* 14(3): 330-347.

26. טכנולוגיה כסוכנת מוסרית

חובה

Verbeek, Peter-Paul. 2006. Materializing Morality: Design Ethics and Technological Mediation. *Science, Technology & Human Values* 31(3): 361-380.

מאמר להצגה

Lilies, Christian & Anthonie Meijers. 2009. Artefacts without Agency. *The Monist* 92(3): 420-440.